

POSTANOWIENIE

Dnia 23 kwietnia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Gerard Bieniek

w sprawie z urzędu

przy uczestnictwie S.(...) sp. z o.o. w R.

o rozwiązanie spółki,

na posiedzeniu jawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 kwietnia 2008 r.,

na skutek zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy w R.

postanowieniem z dnia 7 lutego 2008 r., sygn. akt VI Ga (...),

"Czy jednomyślna uchwała wszystkich wspólników spółki z o.o., o dalszym istnieniu spółki podjęta w trybie art. 273 k.s.h. po wydaniu nieprawomocnego postanowienia Sądu Rejestrowego o rozwiązaniu spółki (art. 624 § 1 i § 4 k.s.h. w zw. z art. 623 § 3 k.s.h.) niweczy skutki tego orzeczenia i może zapobiec jej rozwiązaniu ?"

odmawia podjęcia uchwały.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 7 grudnia 2007 r. Sąd Rejonowy w R., na podstawie art. 624 § 1 i 4 oraz art. 623 § 3 k.s.h., z urzędu rozwiązał spółkę pod firmą „S.(...)” spółka z o.o. z siedzibą w R., stwierdzając, że spółka ta pomimo wezwania i upływu wyznaczonego terminu nie dostosowała kapitału zakładowego do wymagań określonych w art. 154 § 1 k.s.h.

Przy rozpoznawaniu apelacji od tego postanowienia, w której spółka „S.(...)” podniosła, że dokonała podwyższenia kapitału zakładowego do kwoty 50 000 zł, że podwyższenie to zostało zgłoszone do sądu rejestrowego oraz że wszyscy wspólnicy podjęli jednomyślną uchwałę o dalszym istnieniu spółki, Sąd Okręgowy w R. przedstawił Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia w trybie art. 390 § 1 k.p.c. zagadnienie prawne przytoczone w sentencji postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem zagadnienia prawnego przedstawionego Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia w trybie art. 390 § 1 k.p.c. może być jedynie kwestia prawna budząca poważne wątpliwości, której wyjaśnienie jest niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy. Z tej przyczyny sąd drugiej instancji, przedstawiając zagadnienie prawne, jest obowiązany wskazać, na czym polegają jego wątpliwości, dlaczego uważa je za poważne i dlaczego rozstrzygnięcie tego zagadnienia jest niezbędne dla rozpoznania środka odwoławczego. Argumenty te podlegają rozważeniu przez Sąd Najwyższy, który w pierwszej kolejności bada, czy spełnione zostały warunki do podjęcia uchwały (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r., III CZP 8/99, niepubl., z dnia 24 maja 2002 r., III CZP 30/02, Prok. i Pr. 2003, nr 3, s. 38, z dnia 30 maja 2003 r., III CZP 30/03, niepubl., z dnia 9 czerwca 2005 r., III CZP 31/05, niepubl., z dnia 29 listopada 2005 r., III CZP 102/05, niepubl., z dnia 30 listopada 2005 r., III CZP 97/05, niepubl., z dnia 14 listopada 2006 r., III CZP 84/06, niepubl. i z dnia 25 stycznia 2007 r., III CZP 100/06, niepubl.).

Sąd Okręgowy, przedstawiając jako budzącą poważne wątpliwości kwestię prawną ujętą w pytaniu, czy jednomyślna uchwała wszystkich wspólników spółki o dalszym istnieniu spółki, podjęta po wydaniu nieprawomocnego postanowienia sądu rejestrowego o rozwiązaniu spółki, niweczy skutki tego orzeczenia, przeoczył istotną okoliczność wynikającą *notabene* z treści postawionego pytania. Uszło uwagi tego Sądu, że nieprawomocne postanowienie sądu rejestrowego nie wywołuje skutku w postaci rozwiązania spółki. Wynika to jednoznacznie z treści art. 272 i 274 § 1 k.s.h. Pierwszy z powołanych przepisów stanowi, że rozwiązanie spółki następuje po przeprowadzeniu likwidacji, z chwilą wykreślenia spółki z rejestru. Drugi z kolei, że otwarcie likwidacji następuje z dniem uprawomocnienia się orzeczenia o rozwiązaniu spółki przez sąd, powzięcia przez wspólników uchwały o rozwiązaniu spółki lub zaistnienia innej przyczyny jej rozwiązania. Zgodnie z art. 288 § 1 k.s.h., wniosek o wykreślenie spółki z rejestru składa się po zakończeniu likwidacji. Problem podniesiony w pytaniu prawnym mógłby zatem wyłonić się tylko wtedy, gdyby jednomyślna uchwała

wszystkich wspólników o dalszym istnieniu spółki zapadła po uprawomocnieniu się postanowienia o rozwiązaniu spółki. Artykuł 273 k.s.h. bowiem stanowi, że do dnia złożenia wniosku o wykreślenie spółki z rejestru jednomyślna uchwała wszystkich wspólników o dalszym istnieniu spółki może zapobiec jej rozwiązaniu, chyba że z żądaniem rozwiązania wystąpił niebędący wspólnikiem członek organu spółki lub organ, o którym mowa w art. 271 pkt 2, albo w przypadkach określonych w art. 21.

W sytuacji, w której jednomyślna uchwała wszystkich wspólników o dalszym istnieniu spółki zapadła – jak ma to miejsce w niniejszej sprawie – wprawdzie po wydaniu przez sąd rejestrowy postanowienia o rozwiązaniu spółki, ale przed rozpoznaniem apelacji wniesionej przez spółkę od tego postanowienia, podlega ona wraz z uchwałą o podwyższeniu kapitału zakładowego i wnioskiem o rejestrację podwyższenia kapitału zakładowego uwzględnieniu przez sąd drugiej instancji w ramach zasady aktualności. Zasada ta wynika z art. 316 § 1 k.p.c., zgodnie z którym sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Jak wyjaśniał już Sąd Najwyższy, przez „stan rzeczy” należy rozumieć tu zarówno okoliczności faktyczne sprawy, jak i przepisy prawa, na podstawie których ma być podjęte rozstrzygnięcie. Wspomniana zasada dotyczy wprawdzie bezpośrednio sądu pierwszej instancji, jednak zgodnie z art. 391 § 1 k.p.c. ma również zastosowanie w postępowaniu apelacyjnym. Rozpoznając apelację sąd drugiej instancji jest zatem obowiązany – przy uwzględnieniu unormowań zawartych w art. 381 i 382 k.p.c. – brać przy orzekaniu pod rozwagę zmiany w stanie faktycznym i prawnym wpływające na treść orzeczenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 1998 r., II CKN 748/97, niepubl., z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 259/98, niepubl. i z dnia 14 lutego 2003 r., IV CKN 1770/00, niepubl. i z dnia 13 stycznia 2004 r., V CK 165/03 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2000 r., IV CKN 116/00, niepubl., z dnia 5 września 2001 r., I CKN 179/99, OSNC 2002, nr 4, poz. 54 i z dnia 8 lutego 2006 r., II CSK 153/05, niepubl.).

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie występuje zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości, które wymagałoby wyjaśnienia w formie uchwały. W tej sytuacji Sąd Najwyższy na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) postanowił, jak w sentencji.